

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Wiedeń, 14. Styczn. — Pressa donosi z Londynu, że Anglia popiera panującego teraz księcia koburgskiego na kandydata do tronu greckiego. Tenże ma adoptować najstarszego syna księcia Augusta Sachsen Koburg jako domniemanego następcę tronu greckiego, a księstwo Koburg ma za to przypaść księciu Alfredowi jako secundogenitura.

Londyn, 14. Styczn. — Z Nowego Jorku donoszą, że Lincoln w proklamacji ogłasza za zbuntowane państwa Arkansas, Texas, Mississipi, Alabamę, Florydę, Georgią, Północną i południową Karolinę i części Luizjany i Wirginii. Ogłasza niewolników w tych państwach wolnymi i nakazuje władzom wojskowym unii bronić ich wolności tak na lądzie jak na morzu. Prezes wyzwoleńców nakazuje wstrzymywanie się od wszelkich gwałtów, wyjąwszy obrony własnej.

— Dwie dywizje unionistów ściagały konfederatów aż do Murfreesboroug. Bitwa ponowiła się i trwała przez dwa dni. Straty niezmierne. Unioniści przyjmują niewolników wyzwolonych do wojska, którzy pełnić mają służbę po fortecach i na okrętach.

— Z Nowego Jorku donoszą pod dn. 3. b. m., że obie strony przed powtórzeniem bitwy pod Murfreesboroug, znaczne ściągnęły posiłki.

— Richmond Whig z cierpkością występuje przeciw rządowi angielskiemu, że niechciał przystąpić do pośrednictwa ofiarowanego przez Napoleona

Turyń, 14. Stycznia. — Parlament ma się zebrać w dniu 28. Stycznia.

— Opinie tak zapatruje się na mowę od tronu Napoleona: Cesarz niewyrzeka się misji Francji, nieodrzuca zasady europejskiego nowego prawa narodów; sądzi, że pochwała przeszłości powinna być rękojmią przyszłości.

Alexandrya, 13. Stycznia. — Wicekról egipski dostarczył rządowi francuskiemu 500 marzyjskich żołnierzy, na wojnę w Meksyku.

Paryż, 14. Stycznia. — Ogłoszono tu różne dokumenta dyplomatyczne. Depeszę Drouyna do posła w Rzymie o rozmowie ostatniego z Antonellim i papieżem, dotyczącą konieczności zaprowadzenia reform w Rzymie. Depesza Drouyna z 20 Grudnia potwierdza, że Anglia zaproponowała papieżowi Malte na siedzibę. Drouyn dodaje w rozmowie z nuncyuszem kardynałem Ghizi, że spodziewa się, iż gdyby papież został zagnany Włochy, przeniósłby się raczej do Francji niż na Malte. Depesza Drouyna z 20. Grudnia i druga z 1. Stycznia wspominają o reklamacji Anglii z powodu uzbrojenia w Rzymie 600 Austryaków i Bawarczyków, których posłano do prowincji neapolitańskich i ubrano w mundury podobne do francuskich. Depesza posła Latoura d'Auvergne zbija wiadomość tę o 600 Austryakach i Bawarczykach. Inne depesze odpowiadają na reklamacje angielskie względem pobytu Franciszka II., popierającego wyprawę bryganckie. Drouyn wynurza ubolewanie, że Franciszek II. upiera się i przedłuża pobyt w Rzymie. Francja niepozostawiła w niepewności pod tym względem Franciszka II., ale niemoże go wydać bez nieuznawania powagi stolicy rzymskiej. Francja życzy sobie celu, ale na drodze przekonania.

Sztokholm, 14. Stycznia. — Dziś ogłoszona królewska propozycja rozporządza zupełną reformę parlamentu. Tenże ma składać się z dwóch izb, z których pierwsza składać się ma z reprezentacji prowincjonalnej z dosyć wysokim cenzusem wyborczym, druga

ma być wybierana przez lud z niskim cenzusem wyborczym. Wolność ludu i interesa konserwatywne dobrze są odważone. Królewska propozycja wzbudziła przyjemne zdumienie.

Kasel, 15. Stycznia. — Heska Morgen Ztg. dowiaduje się z pewnego źródła, że radzcy gabinetowemu Koch powierzono ministerstwo domu i spraw zewnętrznych. Wczoraj była kilkogodzinna rada ministeryalna w zamku.

Berlin, 14. Stycznia. — Po nabożeństwie odbytem w tumie i w kościele św. Jadwigi zgromadziły się obie izby sejmujące w moc najwyższego rozporządzenia z dnia 2. Grudnia r. z. na białej sali zamku królewskiego. Z polecenia najwyższego z dnia 9. b. m. zagał prezes ministerstwa Bismark — Schönhausen sejm mową następującą:

Dostojni, szlachetni i szanowni panowie obu izb sejmujących!

Naj. król raczył mi polecić, zagać sejm monarchii w najdostojniejszym swoim imieniu. Rząd króla Jmci wita was z najwyższym życzeniem, aby w tym peryodzie posiedzeń sejmowych mogło się udać trwałe porozumienie względem kwestyi w roku zeszłym nierozwiązanych. Cel ten dopiętym zostanie, jeżeli w zapatrywaniu się na stanowisko reprezentacji kraju wzięta będzie nasza konstytucja za daną podstawę i jeżeli władze prawodawcze we wzajemnem poważaniu swych praw konstytucyjnych poczytają wspólne zadanie, popierania potęgi i pomyślności ojczyzny!

Pomiędzy przedmiotami, które was zajmować będą, główne zajmuje miejsce ustanowienie etatów budżetowych państwa. Położenie finansów uważanem być może zadawalającym zupełnie. Dochody państwa tak były obfite w roku upłynionym, że o wiele przewyższyły obliczenie poprzednie w większej części gałęzi administracyjnych i nastęrczyły środków do opędzenia zupełnego wydatków państwa w roku zeszłym łącznie z nadzwyczajnymi potrzebami. W projekcie więc obliczony niedobór w etacie państwa na rok 1862 nie nastąpi w rzeczywistości, jak to przewidziano przy obradach nad tym etatem.

W braku prawnie ustanowionego etatu państwa na rok 1862 rząd królewski w podwyższonej mierze zwracał swoją uwagę na prowadzenie administracji z oszczędnością, niemógł atoli zaniechać wydatków na te wydatki, które były nieodzownymi do prowadzenia porządnego administracji, tudzież utrzymania i popierania wprowadzonych urządzeń państwa i pomyślności kraju. Skoro rachunki będą pokończone, rząd przedłoży projekt co do dochodu i rozchodu w roku upłynionym i wniosie o następcę potwierdzenie przez obie izby sejmujące wydatków poczynionych.

Budżet na rok 1863 na nowo wam przedłożony zostanie. Pozyccy po dalszych doświadczeniach zostały przejrane i w pojedynczych ustępkach odpowiednio do stosunków sprostowane. W skutek tego niedobór okazujący się w zeszłym projekcie budżetowym, mógł być zmniejszony. Ze względu na wypadek budżetu w roku upłynionym i przy ostrożności, z jaką dochody były obliczone, wydaje się być uzasadnioną nadzieją, że i ten niedobór, jak w roku poprzednim, przez większy dochód nad etat wyrówna się zupełnie.

Ustanowienie etatu państwa na rok 1864 o tyle postąpiło, że wkrótce zostanie ukończony i rząd niezwłocznie go podda pod wasze obrady.

Wykonanie prawa względem dalszego regulowania podatku gruntowego w pocieszający sposób postąpiło, i już prawie połowa całej powierzchni państwa pruskiego mogła być ocenioną. Równie zajęto się tymczasem układaniem podatku grantowego.

Rząd N. Pana w dopełnieniu danych przyrzeczeń przedłoży wam projekt do prawa względem zmiany i uzupełnienia prawa o obowiązku służby wojennej z d. 3. Września 1814 r. Oddaje się nadziei, że reorganizacja wojska, którą utrzymać rząd króla Jmoci poczytuje jednomyślnie za swój obowiązek w interesie potęgi Prus, zupełnie ukończoną zostanie przez prawne ustanowienie na jej przeprowadzenie potrzebnych wydatków.

Zbliżający się dzień roku, w którym przed 50 laty pamiętna odezwa w Bogu spoczywającego króla Fryderyka Wilhelma III. do swego ludu ku obronie ojczyzny wydaną została, zawiera naglące przypomnienie, do pamiętania o potrzebujących wsparcia a żyjących jeszcze współwojowni-

kach z owego słynnego czasu i tym końcem będą wam przedłożone odpowiednie propozycje.

Stosowne powiększenie marynarki musi być ciągle, jako naglący interes kraju uważanym i rząd króla Jmci zażąda waszego pozwolenia na środki ku temu celowi z uwzględnieniem powszechnego położenia finansów.

Z wdzięcznym uniesieniem uznajemy, że z łaski Najwyższego kraj pobłogosławionym został dostatecznym zniwem. Stan rolniczy kraju byłby w skutek tego zupełnie zadowalający obraz przedstawiał, gdyby nie pojedyncze gałęzie przemysłu cierpiały pod wpływem wojny w Stanach Zjednoczonych północnej Ameryki. Skrętność przemysłowa i handel niemogą jeszcze ciągnąć korzyści, jakich się spodziewały z traktatu handlowego z Francją, ale stałem jost postanowieniem rządu króla Jmci, aby te korzyści nie były powstrzymywane nad czas, w którym zobowiązania dadzą się rozwiązać, które obecnie wykonaniu owych traktatów stoją na przeszkodzie.

Rząd króla Jmci z gorliwością i usilnością stara się o opatrzenie tych części kraju kolejami żelaznymi, które nieposiadają tego ważnego środka łączności. Popierał prywatne przedsięwzięcia w tym kierunku wedle sił swoich i spodziewa się i w tym peryodzie posiedzeń przedłożyć propozycje celem zaprowadzenia nowych żelaznych łączności, które są przysposobione.

Przez ulepszenia zakładów groblowych i osuszanie nizin rząd króla Jmci starał się ciągle o powiększenie pożytecznej powierzchni i w roku zeszłym pozyskano w tym zakresie pomyślne skutki. W dalszym ciągu swej mowy pan Bismark Schoenhausen wspominał, że pieczołowitość rządu rościła się do umiejętności i sztuk pięknych, tudzież w obrębie prawa do uzupełnienia prawa niemieckiego wekslowego, prawa o sądownictwie konsularnem. Po zasięgnięciu opinii sejmów prowincjonalnych ordynacya powiatowa nie tak rychło będzie przedłożona pod rostrzasanie sejmowe, również i ordynacya dla wiejskiej policji i komunalne ustawy. Rząd starać się będzie w obrębie tym przykładać się do dalszego prawodawstwa. Stosunki z państwami zagranicznymi są zadowalające. Mimo chwilowych zająć terażniejszych w Hesji elektorskiej, rząd kr. przyczynił się do rozwoju porządnego życia konstytucyjnego tak w Hesji jakoteż i innych krajach niemieckich. Co do traktatów związku niemieckiego lubo rząd uznaje, że w pierwotnym kształcie jak w r. 1815 były ułożone nieodpowiadają zmienionym stosunkom terażniejszym, jednakowoż dopełniać będzie obowiązki zasadzające się na wzajemności. Wynurza w końcu rząd nadzieję, że praca zgodna z obu izbami sejmującymi przyłoży się do żywotnego rozwoju wszystkich stosunków państwa, ku dobru kraju i honorowi korony. Z rozkazu więc królewskiego ogłosił minister sejm za zagajony.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 12. Stycznia. — Gazeta Narodowa donosi, że margrabia Wielopolski ma zamiar udać się do Paryża, celem przedstawienia cesarzowi Napoleonowi, że droga, którą on obrał, najstosowniejszą jest dla Polaków.

— Najgwałtowniejszy rewolucyjny środek przez rząd rosyjski w Kongresówce zamierzony t. j. pobór proskrypcyjny, bliskim jesť wykonania. W tym do celu rząd zwiększa liczbę wojska w Kongresówce i nowe jego oddziały przychodzą z Rosji to do Warszawy to do prowincyj. Załogę w Warszawie podniesiono do 50,000 ludzi, a Pragę, gdzie w twierdzy Śliwickiego bywa tak zwany punkt zborny branych do wojska, zapchano prawie żołnierzami, postawiwszy ich po 20 w każdym domu, oprócz załogi w tej twierdzy. Przeprowadzić może rząd rosyjski ten srogi pobór proskrypcyjny, lecz twierdzimy zawsze, że to jest z jego strony krok, który wprost inny wywoła rezultat niżeli rząd zamierza: ani nie popchnie do przedwczesnego wybuchu, ani nie uspokoi i nie przerazi narodu, lecz owszem oburzy go do ostatnich głębin, spotęguje nienawiść, wzmoże w narodzie ową wytrwałą i nieprzepartą przeciwko uciskowi reakcję, a sami proskrybowani rozniosą, jak powiedział poeta »wolni dżumę« po wszystkich pułkach rosyjskich. Czy system ucisku tak szeroko i wytrwale przez cesarza Mikołaja przez lat 30 praktykowany, nie dowiódł swemi owocami rządowi rosyjskiemu, jak mylną jest ta droga do jego nawet celów? — Druga smutniejsza jeszcze nadchodzi wiadomość z warszawy, iż rząd rosyjski, który oddawna usiłuje rzucić niezgodę i niejedność w naród, stara się także zaszczepić tę niezgodę między duchowieństwem, usiłując pociągnąć kilku duchownych do występowania przeciw całemu ruchowi narodowemu, na który usiłuje rzucić błędy wyjątkowe kilku osób, błędy postępowaniem rządu rosyjskiego wywołane. Już dawniej pisał to nasz korespondent, a późniejsze doniesienia przez nas odebrane, potwierdzają wiadomość o usiłowaniach rządu rosyjskiego w tym celu czynionych. Wśród takiego położenia rzeczy, czytamy oto w dzienniku urzędowym zawezwanie wszystkich władz i duchowieństwa do składania powtórnie w dniu 13 t. m. życzeń W. księciu w dzień Nowego Roku według kalendarza ruskiego, który to dzień z wielką uroczystością chce rząd rosyjski obchodzić i wspomniemy tu, że takiego wzwania nie było w dzień Nowego Roku według kalendarza w całym kraju używanego. Widocznie rząd rosyjski wszędzie i zawsze chce przechodzić nie do prawa istniejącego, ale z prawem swoim.

Kowno, w Stycznia. — Obecny stan ruchliwości na Litwie, lubo wiele zostawia do życzenia i wiele mu zbywa warunków, by się mógł zaliczyć w rzędzie dobrze uorganizowanych, wiedzących o sobie i o celu czyli kierunku obrotów, wszakże witamy go sympatycznie, jako świadectwo obudzonego w społeczności moralnego żywota. Niezajmują Litwina (jak to dawniej bywało) projekta balów lub polowań dla jakiegos tam gubernatora czy innego moskiewskiego dygnitarza, na które dawniej poświęcano niekiedy po kilkakroć sto tysięcy złotych. Nie myślą dziś już o związkach szerokich, dla przewodzenia w komedjach sejmikowych, pod patronażem prokuratorów, lub dla górowania nad przeciwnikiem

w długowiecznych procesach, kończących się nieraz jako proces Piotra z Markiem w bajce Krasickiego. Natomiast poczynają zajmować przedmioty niezaprzeczonej ważności, mające na celu ratunek kraju od straszliwej nędzy materialnej i moralnej, do jakich nas przywiodła barbarzyńska i nieproszona opieka. Powtarzam, taką ruchliwość umysłów witamy najserdeczniej.

Symptomata po których daje się uważać ów szczęśliwy zwrot umysłów, jasne są jak słońce. Pominawszy całemu światu głośne adresa Podola i Mińska, widzimy jak wszędzie jednogłośnie uznają potrzebę nagłą, gwałtowną podniesienia oświaty ludu, a w wielu miejscach oprócz uznania wzięto się do czynu, gdyż wiara bez uczynków jest martwą, jak powiada Pismo św. Słyszymy, jak w celu rzetelnego ulepszenia bytu tego ludu, a również umoralnienia go i uobyczajenia, przy każdym zebraniu się czy zjeździe kilku lub kilkunastu osób, zaraz się podnosi kwestya zamknięcia browarów, karczem, szynków, będących dotąd jedną z głównych przyczyn demoralizacji i upodlenia ludu. Nawet nie wszędzie kończy się na bezpłodnem rozprawianiu. I tak dowiadujemy się, że obywatele powiatu nowo-aleksandrowskiego, ze szlachetną abnegacją osobistych korzyści, uradzili na raz zamknięcie browarów i szynków. Nie pierwszy to czyn szlachetny dawnych Braclawian. Oni to pierwsi uchwalili składkę, za którą ma się nabyć nieruchoma posiadłość, dla sierot pozostających po śp. Ludwiku Kondratowiczu (Syrakomli). Podobno i inne powiaty kowieńskiego rządztwa myślą nie dać się prześcignąć szlachetnym Braclawianom. Niema wszelako pszenicy bez kąkol, lecz Bogu dzięki u nas ten kąkol widocznie się zmniejsza i dla tego tem jaskrawiej odbija od zanego ziarna.

Taki jest dotychczasowy kierunek ruchliwości inteligencji, do którego na dzisiaj duchowieństwa jeszcze nie zaliczamy. Lecz spytają może: cóż lud myśli, owa opoka na której się budują gmachy społeczeńskie? Lud jak sfinks milczący, tajemniczy, a skoro z północy zabrzmiało w uszach: »rekrut«, rozległ się szmer głuchy: »żał, że człek musi służyć niekomu lepszemu, jak Moskalowi«, to znów na inną nutę: »to panowie nawarzyli piwa«, albo jeszcze: »panowie są to przychodnie jak i Moskale; och, gdyby nie oni, wszystka ziemia byłaby naszą.« Oto prawdopodobny *vox populi*, nie ostateczny jednak, bo ten zależeć będzie od pomyślnego nam rozwiązania kwestyi włościańskiej, od poświęcenia się dla miłości ojczyzny właścicieli ziemskich, od pracy w dobrej sprawie inteligencji i duchowieństwa, przedewszystkiem duchowieństwa. Obecny *vox populi* rozlega się bardziej w kierunku poddmuchów agentów rządowych, najczęściej w postaci żołdatów przesuwających się i niby wiedzących o mającem wylać się morzu dobrodziejstw z ręki rządu na stan włościański.

Rządztwo nasze kowieńskie dotąd ma honor być w stanie wojennym, zatem broń »dla wyniszczenia szkodliwych zwierząt«, skapo się udziela i to wyłącznie włościanom. Są to objawy rządowych zaleceń, jakich się w tych czasach im nie skąpi.

Kronika miasta Kowna obecnie uboga w świetne wypadki; smutno zabawne jednak niekiedy się pojawiają. Niedawnemi czasy jakiś wędrowny skrzypek artysta ogłosił koncert. Nie wiemy jak tam licznie się zgromadzono, to tylko nam wiadomo że w chwili najwyższego natchnienia skrzypka, brzękły szyby i odezwało się niejednokrotne ach! czułych słuchaczek. Biedny artysta Francuzisko, myśląc że to na coś wielkiego się zanosi, skrzypce pod pachy i chyłkiem w nogi. Skończyło się, że złapano sprawców psikusa; byli to dwaj młodzi ludzie, kancelista i egz gimnazyasta, którzy dla pustej zabawki cisnęli kamyszkami w okna. Cóż z tego? Oto zapakowali biedaków do ciupy, jako zbrodniarzy politycznych, którzy popełnili obrazę majestatu przez wybiecie szyby w ratuszowym gmachu, nazwanym dworcem, gdzie niekiedy przejeżdżając przez Kowno, zastanawiały się osoby z panującej familii! Obiegają wieści, że wkrótce się złoży sąd polowowojenny dla osądzenia tych politycznych przestępców; pokazuje się zład, że musi być brak tłuszcieszych ofiarnych kozłów, dla próżniaczych wąsatych Minosów. Przed tygodniem w tymże dworcu, czynowniczo moskiewskie blahorodne towarzystwo wyprawiło sobie hece, na które nikt z nas nie zwracał uwagi. Jak na biedę, właśnie tego wieczora o godzinie 10 wszczął się pożar, zapaliły się kramy murowane. Napróżno oczekiwano pomocy od straży ogniowej, ledwie po paru godzinach, pojawiła się jakaś nędzna beczułka z wodą, a przy niej dwóch pachotków; było już jednak zapóźno, pożar się skończył zniszczeniem kilkunastu kramów i szkody poczynił na jakie milion złotych. Pokazało się, że konie straży ogniowej i cała służba, były zajęte wożeniem moskiewskich na owe hece piękności, a policmajster jako dzentelman wprowa je do podwoi uciechy. Pogłoska obiega, że jeden z właścicieli galanteryjnego handlu, któremu się interesa nie wiodły, a miał towary drogo zaasekurowane od ognia, umyślnie sprawił pożar. Lecz złość czynowniczo-moskiewska nie śpi, policmajster uklada w swej głowie jakby tu spotwarzyć Polaków. Już podobno wynalazł jakiegoś Izraelitę i jakiegoś kozaka, którzy mają świadczyć, jakoby widzieli trzy osoby w czamarkach, zapalające kramy, czy uciekające po podpaleniu.

Nie pierwszy to raz policmajster usiłuje czamarękę zjednoczyć z jakimś głupstwem, czy z jaką zbrodnią. Połuczono np. okna przeorowi Augustyanów za usłużność policji; już zaraz policmajster wymyśla, że widziano ludzi w czamarkach, jak wybijali okna itp. Teraz osmiela się głosić, że czamarękę i Polaków podejrzywa o podpalenia, a to dla tego, że na złodziejcie czapka gore, gdyż mówi, jakoby wziął grubo kubana od kupców, by dobrze prowadził śledztwo, dla zakrycia prawdziwego powodu pożaru, a zatem usunięcia przeszkody w podniesieniu pieniędzy z asekuracyjnych ogniowych towarzystw.

Nie hołdujemy kastomanii ni intolerancji, jednak niech nam przebaczą święte cienie tych wyznawców Mojżesza, którzy w dni krwawe na ulicach Warszawy, zapieczętowali szlachetną śmiercią, zawiązek węzła

bratniego między dziećmi różnej wiary, jednej matki, Polski; niech nam przebaczą zacne postacie Jastrowa, Mejszelsa, Kramsztyka i innych, co historycznym słowem przemówili do swoich współwyznawców; niech nam przebaczą, że z boleścią serca musimy zwrócić uwagę na niezgodne dążności jakimi się zajmują litewscy żydzi, dążności które nieukrócone, mogą ich uczynić godnymi pogardy u własnych współwyznawców z nad Wisły. Pominąwszy obojętność, jaką stale zachowywali w dniach objawów narodowego ducha, pominąwszy nienoszenie żałoby, notujemy fakta następujące: 1) Falszywe denuncjacje do rządu na Dom zleceń rolników nadniemeńskich, o gromadzenie zapasów broni i amunicji, oraz o jakieś cele polityczne w zakładaniu kantorów, skutkiem czego wzbudziło się otworzenie owych w Grodnie i Wilnie. 2) Przesłanie powinszowań tysiącletniej rocznicy, gdzie robią się Rosyanami, lubo od wieków mieszkają w Polsce. 3) Porywanie chłopców neofitów w szatach i cytowianach, bezpośrednio lub za pośrednictwem policyi, aby ich przez fanatyczną zemstę oddać w rekruty. 4) Stały upór w trzymaniu się szwargotu niemiecko-żydowskiego, wówczas gdy go można zastąpić językiem miejscowego ludu, lub językiem polskim. 5) Uporne uchylanie się od dzieła trzeźwości, owszem propagowanie wśród ludu pijaństwa. 6) Ostatnia awantura w Kownie z emigrantem Huwaldem, następnej treści.

P. Huwald na mocy amnestyi powrócił do kraju i przebywszy w myśl owej amnestyi trzyletnie purgatoryum, aby wniknąć do moskiewskiego nieba przywileju stanów, umyślił zająć się handlem. Ledwie zaczął czynić starania o uzyskanie na to legitymacyjnej karty, kiedy na raz posyłały się denuncjacje od żydów, że p. Huwald jako były emigrant, jest człowiekiem dla rządu arcyniebezpiecznym, że zakłada handel nie w innym celu, jak aby pod tym pięknym pozorem sprowadzał podburzające pisma i gromadził materiały wojenne do przyszłego powstania. Naturalnie rozumne władze uwierzyły czy udają wiarę i wzbraniają p. Huwaldowi handlu, chociaż ten znaczne na to już porobił awanse. Oto główniejsze na dziś rysy postępowania żydów litewskich, z czego widać: naprzód, że są fanatycy i ciemni; powtóre, że gruby materializm jest celem ich życia; potrzebie, że nieprzebierają w środkach dla dojścia do celu; po czwarte, że dziedzina moralna jest u nich w mglistem jeszcze zaćmieniu; po piąte, że nie mają żadnego historycznego poczucia, zatem i miłości ojczyzny. Niewiadomo nam, czy są jakie usiłowania żydów nadwiślańskich ku zaradzeniu tak wybitnej moralnej nędzy, gniojącej współwyznawców ich z nad Niemna i Dźwiny; to pewna, że choroba straszna i ratunek gwałtownie konieczny.

Galleja.

Lwów, 12 stycznia. — Dzisiaj o godzinie 1ej po południu nastąpiło otwarcie sejmu krajowego. Marszałek sejmowy (ks. Leon Sapieha) w mowie swojej wyraża nadzieję szczęśliwych skutków obrad sejmowych pomimo wielu trudności. Namiestnik (fmp. hr. Mensdorff-Pouilly) w mowie niemieckiej przyrzeka pomoc ze strony rządu dla dobra kraju. Komisarz rządowy (wiceprezes namiestnictwa p. Mosch) przedstawia po polsku i po rusku trzy projekta rządowe, jako to: ustawę gminną, ustawę o gruntach dominikalnych i ustawę względem zmiany statutów Towarzystwa kredytowego ziemskiego, z przystąpieniem do niego dawnego okręgu krakowskiego. Referent wydziału krajowego Ziemiałkowski przedstawia projekt regulaminu sejmowego. Komisarz rządowy mówi przeciw §§ 4, 9, 11, 34 i 54 tego projektu. Regulamin zostaje tymczasowo przyjętym wyjąwszy powyższe przytoczonych paragrafów. Następne posiedzenie we środę.

Turcja.

Carogród, 2. Stycznia. — Znając dążenia Greków do wyswobodzenia wszystkich prowincyj, trudno jest spodziewać się ażeby przyłączenie ubogich i nieludnych wysp Jońskich zaspokoilo dostatecznie ich nadzieje. Jeżeli Anglia wciągając Europę w kongres nie uprzędzi w ten sposób żądania Greków przez przyłączenie pewnej części prowincyj greckich pod władzą turecką będących, tj. Epiru i Kreta, wszelkie inne układy w zastosowaniu okazać się mogą wkrótce, może z wiosną, niemożliwymi. Tutejsi Grecy coraz częściej wspominają o republice, nie wyrzekłszy się wszakże dotychczas upragnionego księcia Alfreda. Rząd turecki widocznie niepokoi się biegiem sprawy greckiej; przywykły oddawna oglądać się na opinie gabinetów europejskich, nie tyle zdaje się obawiać manifestacji ateńskich, ile nieprzychylności mu wielkich mocarstw. Obawą go największą przejmują postępowanie Anglii która go dotąd broniła. W takim stanie rzeczy Turcja zmuszoną jest myśleć sama o sobie. Wysłano ztąd w tych dniach stanowcze i kategoryczne instrukcje do Aten, niedowierzając zaś tamedcznemu posłowi tureckiemu greckiej narodowości, przydano mu nadkompletnych pomocników, których obowiązkiem jest śledzić troskliwie poruszenia Hellenów. Oprócz obserwacyjnego korpusu nad granicą grecką, widocznym jest coraz większe zgromadzenie wojsk nad Dunajem. Przebywający w stolicy oficerowie, udają się w tych dniach na swe stanowisko do Rumelii.

Pan Negri sprawujący interesa księcia Kuzy przy tutejszym dworze, otrzymał bardzo groźną notę, którą przesłał natychmiast swemu rządowi. Podług korespondencji z Bukarestu podanej przez jeden z dzienników greckich Bizantys, basza Widdynu i komisarz turecki do żeglugi naddunajskiej, otrzymali denuncjacje o 30,000 karabinach przybyć mających do Rumunii a następnie do Bułgarii. Przy zatrzymaniu pierwszego transportu broni miało być starcie oddziału tureckiego z wojskiem rumuńskim, wskutek czego część armii naddunajskiej posunęła się ku Małej Wołoszczyźnie. Interwencja konsulów zagranicznych zażegnała wiszącą burzę. Donoszą z Ruszczuka o zatrzymaniu przy Sistowie rosyjskiego statku z ładunkiem kul i saletry przeznaczonych do Serbii. Podobny napływ amunicji spowodował rząd tutejszy do bacznej obserwacji wybrzeży; pomimo pory niewłaściwej krąży przy ujściu Dunaju parę statków wojennych. Turcy twierdzą, że karabiny zabrane pochodzą z fabryki rosyjskiej w Tule. Wiadomo nam, że

pewna ilość broni tą samą drogą zdołała się w przeszłym roku dostać do Serbii.

W tych dniach administrator patriarchatu ormiańskiego Stefan, w towarzystwie delegowanych z Marasz podał do sułtana adres opatrzonej licznymi podpisami, a domagający uwolnienia skazanych ostatnio w Zejtun. Inna znów petycja ormiańskich emigrantów z okręgu Musz, domagająca się energicznego działania rządu przeciwko łupieskim Kurdom, została również złożoną na ręce wielkiego Wezyra. Coraz jest widoczniejszem niezadowolenie Ormian, dotychczas najpokorniejszych poddanych tureckich, a dziś już szukających protekcji dla swych interesów na Zachodzie i śmiało podnoszących głos wobec władz tutejszych.

Zapewniają, że sprawa banku postępuje naprzód; powolny i dziwny jej przebieg znecierpliwił już wszystkich, angielskie dzienniki wołają chórem że czas już koniec temu położyć. Mówią, że sułtan gniewa się na ministrów za to, że przez koncesje nowego banku lokalizują finansowe sprawy tureckie w Paryżu i Amsterdamie, nie zaś w Londynie, z kąd Turcyja najchętniej pożyczka pieniędzy; twierdzą również że rząd francuski krzywo patrzy na wdanie się w tę sprawę kredytu ruchomego; bądź co bądź wierzyć musimy, że sprawa banku tureckiego idzie po turrecku. Firma Rodakonaki, nieoprzestając na zapewnionym jej udziale w nowej instytucji, procesuje tymczasem rząd tutejszy o 20,000 fszt. (przeszło 450,000 fr.) złożonych jeszcze przed trzema laty tytułem kaucji na koncesyonowany jej bank.

Nowy minister oświecenia książę Mustafa rozwija ciągle swój cywilizacyjny program, lecz na papierze. Za jego wpływem wyszło rozporządzenie do założenia kilkunastu szkół na prowincyi; postarzą się pierwsi powinieli, aby już istniejące szkoły nie stały jak dotąd pustkami. Brak zdolnych nauczycieli z jednej strony, fanatyzm zaś narodu z drugiej, długo jeszcze wstrzymywają będą rozwój oświaty w Turcyi. Do rządu nowych usiłowań księcia Mustafy, należy otwarcie w stolicy publicznych odczytów nawet przyrodniczych stosowanych. Trudno przypuścić aby ztąd zanosiło się na inny skutek, prócz obliczonego efektu na zewnątrz.

Gmach przyszłej wystawy, pomimo zimy, wznosi się szybko. Dnia 20. Lutego nieodwołalnie ma być otwartą wystawa; gubernatorowie prowincyj trudzą się w przysposobieniu na nią przedmiotów. Wystawa ta nie nastęczy przedmiotu do głębokich studiów ekonomistom, lecz mogłaby być oryginalną przez zestawienie różnorodnych płodów przemysłu wschodniego, jeżeli nie będzie tylko komedią.

Na miejsce dotychczasowego posła pruskiego przy dworze tutejszym, barona Werthern, który się już przygotowuje do odjazdu, spodziewają się tutaj p. Brassier de St. Simon, ostatniego posła pruskiego w Turynie, a przedtem pierwszego sekretarza tutejszego pruskiego poselstwa. Liczne zmiany konsulów i agentów dyplomatycznych angielskich zaszły w tych czasach na całym Wschodzie.

Przed kilkoma dniami sułtan był obecnym przy spuszczeniu na morze dwóch nowych fregat wojennych. Warsztaty okrętowe w Smirnie i Brussie mają być również nie próżne.

• Liczba ludności muzułmańskiej która przeszła w ostatnich kilku latach z Rosyi do Turcyi, dochodzić już ma do 250,000.

Przysposabiają tutaj materiały do nowego mostu wzniesić się mającego na Złotym Rogu. Wiele na tem zyska komunikacja między Stambułem a Perą i Galatą, dotychczas bardzo uciążliwa. Cz.

Kronika miejscowa.

Poznań, 15. Stycznia. — Kazimierz Niegolewski z Włocławek z duchownymi którzy odprawili procesy i byli obecni wystawieniu krzyża ku pamięci poległych w Warszawie i Wilnie, zostali uwolnieni przez sąd apelacyjny w 2 instancji od zarzutu, jakoby tem wystawieniem i procesyą wykroczyli przeciw prawu o zgromadzeniach.

Rozmaite wiadomości.

— Tysiącletnia uroczystość Cyrylo-Metodejska, rozpoczęła się na Morawie z dniem ostatnim upłynionego roku. Wieczór tegoż dnia po modlitwie na Anioł Pański, dzwony wszystkich kościołów na całej Morawie zwiastowały rozpoczęcie wiekopomnej pamiątki, a podczas dzwonienia, które przez godzinę trwało, odbyły się zarazem we wszystkich kościołach nabożeństwa. Na Welehradzie będzie ta uroczystość trwać przez cały rok; największa jednak odprawiać się będzie w święto właściwe apostołów Cyryla i Metodego, które z tego powodu z dnia 9. Marca na dzień 5. Lipca przeniesionem będzie. Dnia 31. Grudnia 1863 skończy się obchód rocznicy.

— W Wiedniu 13. Grudnia odbyła się biesiada (wieczór, zabawa) śpiewackiego spółku słowiańskiego w lokalu Dianenbad. Towarzystwo śpiewackie wykonało najprzód chorwackie »Sławska Domowina« (Ojczyzna słowiańska), potem narodowe pieśni ruskie, słowiańskie i czeskie. Zwracał wśród licznej publiczności na siebie uwagę wojewoda czarnogórski Mirko Pietrowicz. W końcu przy muzyce wojskowej zagrziała pieśń »Hej Słowianie«, na nutę Dąbrowskiego, a po koncercie bawiono się rozmową.

Przybyli do Poznania dnia 15. Stycznia.

BAZAR: prob. Menzel z Sremu, Niemojewski z Sliwnik, Znaniecki z Przeczni, Moszczęński z Wiatrowa.
HOTEL DU NORD: Chłapowski z Szoldr, Skarzyński z Splawia, Sikorski z Krostkowa, Gorzeński z Smielowa, Grassmann z Koninka, prob. Szeydurski z Ottorowa, Wagner z Torgau, v. Flügemann z Królewcą, Felscher z Löwenberga.
OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: von Rückert z Meissen, Richter z Lipska, Werner z Hanau, prob. Niewitecki z Łodzi, Grüner z Chemnitz, Lobrecht z Bergen, Maler z Elberfelda.
POD CZARNYM ORŁEM: von Clausen z Leszna, Władysławski z Nekli, Plorski z Konia.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Prinz z Akwizgranu, Neuman z Würzburga, v. Lippold z Karmina, Degner z Güstrow, Metzler z Berlina, Henning z Bitterfeldu, Zimmermann z Wrocławia.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Meyer z Vangerowa, Peckelt z Sheffield, Stimming i Hirschfeld z Lipska, Strilack z Waitze, Lewin, Noack, Franke, Cohn, Steinberg, Meyer, Spannagel, Graumann, Liebenthal, Schiller, Rheinhard i Hirschberg z Berlina, Ismer z Schönberga, Reitsch i Glito z Wrocławia, Defflis i Fraustädter z Hamburga, Döring z Mannheimu, Wüttern z Bremy, Horn z Szczecina, Grave z Brukseli, Königs z Krefeldu, Krüger z Gdańska.

ZAPOZEW PUBLICZNY.

Na dobrach szlacheckich **Wąsowa** w dzielnicy III-cim pod Nr. 9. dla spadkobierców po **Serafinie Pruskiej**:

- 1) **Ignacego,**
- 2) **Pelagii Franciszki Ludwika,**
- 3) **Nazarego Łukasza Jakóba,**
- 4) **Atanazego Filipa Jakóba,**
- 5) **Antoniego Piotra Franciszka,**
- 6) **Bolestawy Anastazy Ludwika**

rodzeństwa Pruskiej.

z działów w dniu 28. Grudnia 1845. r. w pozostałości po staroście **Sylwestrze Szczanieckim** i po jego wdowie **Anastazy ze Skórzewskich** zawartych i z dodatków do nich kwota spadkowa w summie 33333 Tal. 10 Sgr. wraz z prowizją i kosztami z rozporządzenia z dnia 4. Czerwca 1850. r. z uwagą zapisaną, że za nią też dobra **Szlachcna, Nietrzanowa, Sliwno, Mościejevo i Michorzewo** w spółzastaw dane są. Dobra **Wąsowo** za długi sprzedaży koniecznej uległy i przy złożeniu i rozkładzie summy kupna owa pozycja przyszła do zupełnej percepcji. W terminie do rozkładu summy kupna w dniu 12. Czerwca 1860. r. jednkie z powyż wymienionych spadkobierców **Pruskiej** zgłosili się tylko **Pelagia Franciszka Ludwika Pruska** obecnie zamężna **Radońska, Antoni Piotr Franciszek Pruski** i terażniejszy małżonek pozostałej po zmarłym **Atanazym Filipie Jakóbie Pruskim** wdowie dziedzie dóbr **Adam Skarzynski** ze **Splawia** jako pełnomocnik jeneralny swój małżonki i jako kurator specjalny współspadkobierczyni małoletniej po **Atanazym Filipie Jakóbie Pruskim Anastazy Pauliny Maryanny Pruskiej** i oświadczając, że części obydwóch spadkobierców niestawających **Nazarego Łukasza Jakóba i Bolestawy Anastazy Ludwika** rodzeństwa **Pruskiej** od powyższej pozycji w ilości 11,000 Tal. już zapłacone zostały, tylko o resztę kapitału w ilości 22,333 Tal. 10 Sgr. wraz z prowizją od 1. Czerwca 1855. r. zaległą i uprzywilejowaną i również o 150 Tal. kosztów się dopominali.

Ponieważ jednakże spadkobiercy **Prusej** nie wszyscy stanęli, ponieważ dalej kwitów od wierzycieli **Nazarego Łukasza Jakóba i Bolestawy Anastazy Ludwika Pruskiej** niby zaspokojonych i dokumentów pobocznych, wedle wykazu dokumentu głównego tymże udzielonych przystawić nie mogli i ponieważ nareszcie na część **Nazarego Łukasza Jakóba Pruskiego** i przy całej jeszcze nie rozdzielonej pozycji rozmaite areszta zakonotowano, przeto dwie masy specjalne utworzono a wprawdzie z części pozycji niby to zapłaconej, którą wierzyciele na późniejszym miejscu lokowani mianowicie kupiec **Altmann z Poznania** z powodu częściowego niedoboru zabierać zamierzają w ilości 11,000 Tal. wraz z prowizją zaległą i uprzywilejowaną aż do dnia położenia summy kupna dnia 27. Lutego 1861. r. w summie 3206 Tal. 27 Sgr. 5 Fen. w ogóle zatem w ilości.

14,206 Tal. 27 Sgr. 5 Fen.

masę specjalną spadkobiercy po **Serafinie Pruskiej** przeciwko kupcowi **Altmann w Poznaniu**, dzierżawcy dóbr **Drojeckiemu w Wąsowie** i wspólnikom z masy subhastacyjnej **Wąsowa** jako i z summy, o którą interessenci strony się dopominają, i której się na późniejszym miejscu lokowani wierzyciele nie domagają w ilości

22,333 Tal. 10 Sgr. wraz z prowizją do 27. Lutego 1861. r. i z kosztami z ogólnej summy **28,999 Tal. 19 Sgr. 5 Fen.**

masę specjalną »spadkobiercy po **Serafinie Pruskiej** z masy subhastacyjnej **Wąsowa.**

W obydwóch massach na część **Nazarego Łukasza Jakóba Pruskiego** pomiędzy innymi następujące areszta zakonotowane zostały:

- 1) dla kupca **Neumanna Kantowicza** w **Poznaniu** względem 2333 Tal. 25 Sgr. i prowizji po 6% od 2000 Tal. od 12 Czerwca 1860. r.
- 2) dla **Moryca Kayser** w **Kolatce** w ilości 1252 Tal. i względem prowizji po 6% od 1000 Tal. od 12. Czerwca 1860. r.
- 3) dla **Leopolda Heilbrunn** w **Poznaniu** w ilości 2304 Tal. 20 Sgr. i prowizji od 2000 Tal. od 12. Czerwca 1860. r.
- 4) dla **Filipa Friedlaender** w **Poznaniu** w ilości 1158 Tal. 10 Sgr. i prowizji po 6% od 1000 Tal. od 12. Czerwca 1860. r.
- 5) dla **Samuela Eriedmann** w **Rawiezu** w ilości 2000 Tal., od 12. Czerwca 1860. r.
- 6) dla **Ludwika Friedmann** w **Rawiezu** w ilości 1236 Tal. 25 Sgr. i prowizji po 6% od 1000 Tal. od 12. Czerwca 1860. r.
- 7) dla kassy salaryjnej w **Krotoszynie** w ilości 932 Tal. 20 Sgr. 4 Fen.

I z tych wierzycieli aresztowanych przy złożeniu i rozkładaniu summy kupna z swemi pretensjami do owej pozycji nikt się nie zgłosił.

Daliej wedle osnowy działów z dnia 28. Grudnia 1845. §4. dłużnicy powyższej kwoty spadkowej successorowie **Łukasza Szczanieckiego** wierzycielom spadkobiercom po **Serafinie Pruskiej** celem ich zaspokojenia względem kapitału listy zastawne, które miały być wzięte na inne dobra **Szczanieckiego**, przekazać mieli. To nastąpiło i przez Ziemstwo Prowincjonalne w Poznaniu z masy listów zastawnych **Nietrzanowa i Szlachcna** z polecenia successorów **Szczanieckich** spadkobiercom po **Serafinie Pruskiej** 11,466 Tal. 20 Sgr. w listach zastawnych 3 1/2 % wraz z kuponami od świętego Jana 1850. roku przekazane zostały. W tém jednakże pewien **Józef Pruski** jako mandataryusz successorów **Pruskiej** z kapitału 33,333 Tal. 10 Sgr. summe 11,000 Tal. względnie ilość 12,220 Tal. w listach zastawnych na mocy dokumentu z dnia 22. Grudnia 1849. r. **Lewinowi Benas** odstąpił i ten znów ilość 6110 Tal. pewnemu **Magnusowi Lewy** odstąpił, przez którego ta sama ilość **Nazaremu Łukaszowi Jakóbowi Pruskiemu** odstąpioną została. **Lewin Benas** mocą dokumentu z dnia 9. Marca 1850. r. odstąpił **Bolestawie Anastazy Ludwice Pruskiej** zamężnej **Węsierskiej** resztę 6110 Tal., które ta ostatnia znów odstąpiła na mocy dokumentu z dnia 27. Czerwca 1850. roku **Bolestawowi Łęckiemu**. Następnie też Ziemstwo Prowincjonalne **Nazaremu Łukaszowi Jakóbowi Pruskiemu** i **Bolestawowi Łęckiemu** przekazane summy wypłaciło i zakonotowało wypłaty jak to na głównym dokumencie poświadczono, na utworzonych z częściowych cessyi obydwóch dokumentach pobocznych. Gdy tymczasem dokument poboczny dla **Bolestawy Węsierskiej** w schowaniu Ziemstwa w Poznaniu się znajduje, drugi dokument poboczny **Nazaremu Łukaszowi Jakóbowi Pruskiemu** pod dniem 19. Marca 1851. r. wydany został i jak

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Karńska z Mchów, Klatowski z Wrocławia, Badt z Berlina.

HOTEL BERLINSKI: Joachlmsthal z Brlina, Senftleben z Borku, Kierski z Podstolice i Kropicki z Orchowa.

POD KORONĄ: Borchard z Puiew, Hermann z Leszna i Pflaum z Rawicza.

POD TRZEMA LILIAMi: Hurtig z Samocina, Schmidt z Obornik i Wesolowski z Trzemeszna.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Sikorski z Krostkowa i Jaraczewski z Jaworowa, Fryderykowska ulica Nr. 22.

Dyrekcya Jeneralna w Poznaniu pod dniem 22. Lutego 1862. poświadczyła o istocie i utworzeniu dokumentu nie bliższego wyśrodkowaw się nie dało. Ponieważ żadnej wiadomości o tém, gdzie się ów dokument znajduje, nie ma, przeto wszystkich tych, którzy doń jako i do pretensji nim zawarowanej i do masy specjalnej spadkobiercy po **Serafinie Pruskiej** przeciwko kupcowi **Altmann w Poznaniu**, dzierżawcy dóbr **Drojeckiemu w Wąsowie** i wspólnikom z masy subhastacyjnej **Wąsowa** w ilości 14,206 Tal. 27 Sgr. 5 Fen. i urosłej prowizji depozytalnej pretensje jako właściciele, spadkobiercy, cessionaryusze, dzierżyciele zastawu lub z jakiego innego powodu rościć zamierzają, jako i nareszcie powyżej osobno wymienionych, przy obydwóch massach na część **Nazarego Łukasza Jakóba Pruskiego** zakonotowanych, i wierzycieli aresztowanych względnie tychże successorów, cessionaryuszów, dzierżycieli zastawu lub innego dokumentu wzywamy, ażeby się z swemi pretensjami w terminie

dnia 10. Lipca 1863 o godzinie 10. przed południem

przed Sędzią powiatowym Panem **Heine** w naszej izbie instrukcyjnej wyznaczonym pod uniknieniem prekluzji piśmiennie lub do protokółu sądowego meldowali.

Grodzisk, dnia 18. Października 1862.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział I.

Hoyera patentowaną sól w kamieniach do lizania dla bydła

poleca 9 sztuk po 1 Tal., jako też przydatne koryta do soli z lanego żelaza po 7 Sgr.

Adolf Asch, ulica Zamkowa 5.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 14. Stycznia 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) trzyma się w cenie. Wypowiedziano 50 wępli. Na Styczeń 39 3/4 pl., na Styczeń Luty 39 5/6 list. 3/4 pien., na Luty Marzec 39 5/6 list. 3/4 pien., na Marzec Kwiecień 40 list. 39 11/12 pien., na wiosnę 40 1/6 pl., na Kwiecień Maj 40 1/4 list. 1/6 pien.

Okowita (beczka 8000 kwart Tralleza) słabo. Wypowiedziano 3000 kwart. Na Styczeń 13 11/24 list. 2/3 pien., na Luty 13 5/6 list. 3/4 pien., na Marzec 14 list. i pien., na Kwiecień 14 1/6 list. i pien., na Maj 14 5/12 list. 1/3 pien., na Czerwiec 14 2/3 list. 3/12 pien.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 14. Stycznia 1863.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papierami.	gotowi-zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna.	4 1/2	102	—
„ z roku 1859.	4 1/2	—	107
„ z roku 1856.	4 1/2	—	102
„ z roku 1853.	4	—	99 1/4
Oblię dętu skarbowego	3 1/2	—	89 5/8
dito Marchii Elektoralnej i Nowej.	3 1/2	—	89 5/8
dito miasta Berlina.	4 1/2	—	103
dito	3 1/2	—	90
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 1/2	—	92 1/2
dito dito	4	—	102
dito Pruss Wschodnich	3 1/2	—	83 1/2
dito Pomorskie	3 1/2	—	92
dito dito	4 1/4	—	100 1/2
dito W. X. Poznańskiego	4	—	103 7/8
dito W. X. Poznańskiego	3 1/2	—	99
dito W. X. Pozn. (nowe).	4	—	97 3/4
dito Śląskie	3 1/2	—	95
dito Pruss Zachodnich.	3 1/2	—	88 1/4
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	99 1/4
Oblięacie miejskie II. Em. Pozn.	4	—	98 3/4
Oblięacie prowincyjne Poznańskie	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	—	97 1/2
Louisdory	—	—	109 3/4
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	108 1/4